

Elke

LEON JANSSEN LOK

buurtsportcoach is uniek

**Kwaliteitsimpuls zorgt voor
meer kwaliteit en continuïteit**

**“DE BUURTSPOORTCOACH-APP
IS EEN GOEDE MANIER
OM CONTACT TE
MAKEN MET ANDERE
BUURTSPOORTCOACHES”**

Nu de inzet van buurtsportcoaches steeds meer gemeengoed wordt binnen gemeenten en het begrip aardig ingeburgerd begint te raken, wordt het tijd stappen te nemen ten aanzien van de continuïteit en de verdere (persoonlijke) ontwikkeling. De functie wordt op zo veel verschillende manieren ingevuld dat je bijna zou kunnen zeggen dat elke buurtsportcoachfunctie uniek is, ook al omdat er geen eenduidige beroepsopleiding is die je letterlijk voorbereidt op het beroep van buurtsportcoach. Dat maakt het extra lastig om kwaliteit en continuïteit te waarborgen, maar het programma Sport en Beweging in de Buurt neemt met de Kwaliteitsimpuls buurtsportcoaches daarin nu het voortouw.

“DE BENAMING ‘IMPULS’ KAN OOK SUGGEREREN DAT HET OM IETS TIJDELIJKS GAAT. EN DAT IS NOU NET NIET WAT WE WILLEN”

Roland Rijshouwer

kelijk zijn doorgevoerd. Lokaal moeten nog meer verbindingen worden gelegd en moeten buurtsportcoaches aansluiting vinden bij bijvoorbeeld de sociale wijkteams. Een kwaliteitsimpuls zou daar een belangrijke bijdrage aan kunnen leveren, zo vond Schippers. Investeren dus in opleidingen en kennisdeling om zo de kwaliteit én de continuïteit van de buurtsportcoaches (verder) te verbeteren. Ze vroeg Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) om samen met partners een plan van aanpak te maken, een plan dat in de loop van 2014 werd gepresenteerd.

Kwaliteitsontwikkeling in plaats van -impuls

De Kwaliteitsimpuls buurtsportcoaches 2014-2016 vormt een aanvullend traject binnen het programma Sport en Bewegen in de Buurt. Roland Rijshouwer is namens VSG projectleider Kwaliteitsontwikkeling buurtsportcoaches. Een goede titel, vindt hij zelf: “De benaming ‘impuls’ kan misschien verwarring oproepen en zou ook kunnen suggereren dat het om iets tijdelijks gaat. En dat is nou net niet wat we willen. Met de kwaliteitsontwikkeling proberen we een fundament te leggen voor een duurzame structuur van kennis delen, kennis uitwisselen en kennis ontwikkelen voor en door buurtsportcoaches. Deze mensen moeten zich kunnen ontwikkelen en wij willen dat mogelijk maken door allerlei trajecten in gang te zetten. Uiteindelijk zou het werkveld dan zelf in staat moeten zijn om de ‘brancheontwikkeling’ verder voort te zetten.”

Rijshouwer ziet de meerwaarde van de

combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches, ook al omdat hij in de jaren hiervoor namens NOC*NSF als projectleider betrokken was bij de Impuls Brede scholen, sport en cultuur en Sport en Bewegen in de Buurt. “De buurtsportcoaches vormen inmiddels een flinke beroepsgroep, maar de enorme variëteit die er is in de invulling van de functie – en die op zichzelf natuurlijk prima is – maakt het ook een lastige groep om verder vorm te geven. Er is geen branchevereniging en geen eigen cao, en dat zal ook moeilijk te realiseren zijn.”

Brancheontwikkeling

Het doel van de kwaliteitsontwikkeling is dus de buurtsportcoach in staat te stellen zijn werk nog beter uit te voeren. Maar wat betekent dat in de praktijk? Met het kwaliteitstraject wordt een aantal effecten nagestreefd. Zo moet er in de eerste plaats aantoonbaar verbeterde beroepsuitoefening plaatsvinden. Daarnaast moet er een vorm van brancheontwikkeling ontstaan, zodat de branche straks zelf verantwoordelijk wordt voor kwaliteitsimpulsen. Bovendien zal binnen het onderwijs inbedding plaats moeten vinden in het bij- en nascholingsaanbod. In het plan worden concrete resultaten beoogd, en er is inmiddels al behoorlijk wat van de grond gekomen, zo geeft Rijshouwer aan. “We brengen de praktijkervaringen, vragen en behoeften van de buurtsportcoaches en hun werkgevers in kaart. Die gegevens vormen een belangrijke input voor actuele profielbeschrijvingen en goede competentieprofielen die we willen ophalen bij de praktijk.”

Eind 2014 werd in dit kader een onderzoek

uitgevoerd onder 300 buurtsportcoaches. Daaruit bleek dat er vooral behoefte is aan goede voorbeelden, maar ook aan kennis over inhoudelijke thema’s, zoals (inactieve) doelgroepen en het vormgeven van intersectorale samenwerking. Het onderwerp ‘effecten van decentralisatie’ scoort eveneens hoog en verder hebben de buurtsportcoaches behoefte aan kennis van ‘pr, marketing en communicatie’ om hun werk beter zichtbaar te maken. Ten slotte wordt benadrukt dat het belangrijk is om goed contact te onderhouden met andere buurtsportcoaches om van daaruit een passend ondersteuningsaanbod te ontwikkelen.

Ondersteuningsaanbod

Ook op dat vlak is inmiddels het nodige in gang gezet. Op de website www.sportindebuurt.nl kunnen buurtsportcoaches inloggen en bijvoorbeeld hun competenties in kaart brengen. Leidinggevendenden kunnen dat dan bekijken en aangeven of zij vinden dat bepaalde competenties nog verder ontwikkeld moeten worden. De Buurtsportcoach-app is zo mogelijk nog interessanter (zie kader) en Rijshouwer is ook trots op de eerste Landelijke Buurtsportcoachdag die op 13 juni in Barneveld plaatsvindt. “Dat is echt een bijzondere dag, speciaal voor buurtsportcoaches. We organiseren daar masterclasses over een viertal thema’s, namelijk Gehandicaptensport, Buurt & Veiligheid, Jeugd, Onderwijs & Gezondheid en het Sociale Domein. Bovendien reiken we daar de prijs uit voor de buurtsportcoach van het jaar.”

Link met onderwijs

Ondertussen wordt in het traject ook volop gewerkt aan een aanbod van instrumenten, trainingen en scholingen waar buurtsportcoaches gebruik van kunnen maken. In het themadossier Buurtsportcoach op www.nisb.nl is inmiddels al een groot aantal good practices en andere handige hulpmiddelen te vinden. “Zo voeren bijvoorbeeld de Johan Cruyff Foundation en de Richard Krajicek Foundation een scholingsprogramma buurt en veiligheid voor buurtsportcoaches uit”, geeft Rijshouwer aan. “En met onderwijsin-

stellingen zijn we aan het bekijken of we een of enkele e-learningmodules kunnen ontwikkelen en factsheets kunnen uitgeven, bijvoorbeeld over thema’s als gehandicaptensport, ouderenparticipatie en sociale wijkteams.”

Die samenwerking met het onderwijs is sowieso een belangrijk item. Eén speciale opleiding voor alle buurtsportcoaches lijkt niet realistisch, gezien de enorme variatie die er is in de invulling van de functie. Maar dat wil niet zeggen dat bestaande opleidingen geen houvast kunnen bieden voor de vele buurtsportcoaches. “We hebben contact met allerlei onderwijsinstellingen, zowel reguliere als particuliere. Er zijn heel veel opleidingen, cursussen en trainingen die elementen be-

vatten die voor buurtsportcoaches van belang kunnen zijn. Wij willen dat duidelijk in kaart brengen en samenwerking stimuleren die kan leiden tot een effectiever en efficiënter scholingsaanbod.”

Het geeft eens te meer aan dat de beoogde kwaliteitsontwikkeling geen overbodige luxe is. Het werken aan continuïteit is en blijft hard nodig. Het ontstaan van een echte branche is op de korte termijn te veel gevraagd, maar de komst van een platform is zeker mogelijk. Sterker nog: alle partijen doen hard hun best om daarin grote stappen te zetten. ■

De Buurtsportcoach-app

Sinds enige tijd bestaat de Buurtsportcoach-app: een handig instrument voor buurtsportcoaches dat voldoet aan hun behoefte om elkaar te kunnen vinden, benaderen en informeren. Ze krijgen er toegang mee tot een omgeving waar ze gemakkelijk in contact kunnen komen met collega’s. De app (verkrijgbaar voor Android en iOS) is gekoppeld aan de website www.sportindebuurt.nl en werkt het meest effectief als buurtsportcoaches op de website hun gegevens volledig invullen. De app kun je gebruiken om:

- kennis te delen, informatie op te halen en ervaringen uit te wisselen;
- de locatie te bekijken van andere buurtsportcoaches en sportstimuleringsprojecten via Google Maps;
- via Google Maps en dankzij een koppeling met www.sportopdekaart.nl te zien welke andere belangrijke programma’s, zoals JOGG, Sportimpulsprojecten en Gezonde Scholen, in gemeenten plaatsvinden;
- collega’s te vinden en contact te leggen, ook via sociale media;
- competenties vast te leggen of (voor coördinatoren en leidinggevendenden) te bekijken en bevestigen;
- trainingen en opleidingen te vinden om competenties verder te ontwikkelen;
- op de hoogte te blijven van landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen, bijeenkomsten en opleidingsmogelijkheden;
- toegang te krijgen tot een bibliotheek met bruikbare informatie zoals voorbeelddocumenten, handreikingen en factsheets;
- het laatste nieuws als eerste op je app te ontvangen.

“Sinds kort heb ik de Buurtsportcoach-app in gebruik”, zegt Danny Fluit, Combinatiefunctionaris Aangepast sporten in Gemeente Barneveld. “Het is een goede manier om contact te maken met andere buurtsportcoaches. Wanneer de app steeds meer geregistreerde buurtsportcoaches krijgt, kun je nog makkelijker en sneller een groter netwerk opbouwen. Daarnaast blij je via je mobiel gemakkelijk en overal op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen, relevante informatie en bijeenkomsten.”